

Enheten för investeringsstöd och kulturmiljö
Lucas Rabnor

Väddö Hembygds och Fornminnesförening
c/o Anneli Lennartsson
anneli@rospigg.se

Tillstånd till takåtgärder inom byggnadsminnet Kista gård, på fastigheten Kista 1:2 och 1:3, Norrtälje kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutar att lämna tillstånd till takåtgärder på stall- och logglänga med körvandring enligt ansökan som inkom till Länsstyrelsen den 21 oktober 2020.

Tillståndet har en genomförandetid på 2 år från dagen för detta beslut.

Villkor

- Arbetet ska genomföras under antikvarisk medverkan av antikvarie som ska godkännas av Länsstyrelsen. Ni har meddelat att ni avser att anlita Rolf Hammarskiöld, vilket godkänns av Länsstyrelsen.
- Arbetet ska följa de handlingar som lämnats in i samband med ansökan. Under projektets genomförande får mindre utformningsfrågor och detaljprojektering ske i samråd med och godkännas av antikvarien. Om antikvarien inte kan godkänna föreslagen utformning ska frågan lämnas till Länsstyrelsen för prövning. Avvikelse från beslutet kräver ny prövning av Länsstyrelsen.
- Innan rivning av stickspånstak påbörjas ska taket dokumenteras med hjälp av mall för dokumentation (bilaga 2). Dokumentationen ska sändas till Länsstyrelsen i samband med rekvisition.
- Arbetena med omläggning av stickspånstak ska dokumenteras med hjälp av mall för egenkontroll (bilaga 3). Egenkontrollen ska sändas till Länsstyrelsen i samband med rekvisition.
- Ni ska i god tid underrätta antikvarien om arbetets igångsättande och kalla antikvarien till byggmöten. Antikvarien ska ges möjlighet till dokumentation och undersökningar före, under och efter arbetena.
- Antikvarien ska sammanställa de genomförda arbetena i en rapport. Rapporten ska innehålla administrativa uppgifter för objektet och ärendet, en redogörelse för utförda åtgärder, redovisning av vilka material som använts inklusive tillverkare/leverantör för material med produktblad, redogörelse för kulturhistoriska, byggnadstekniska/byggnadshistoriska iakttagelser som framkommit under arbetet, en motivering och beskrivning

Datum
2021-01-26

Beteckning
432-62170-2020

av eventuella antikvariska överväganden och avsteg från beslutade åtgärder och dess påverkan på det kulturhistoriska värdet samt relevant bildmaterial före, under och efter arbetet med bildtext som anger vad bilden beskriver/visar. Rapporten skickas digitalt till Länsstyrelsen senast 3 mån efter avslutat arbete.

- Tillståndet gäller under nu kända förutsättningar. Om nya omständigheter framkommer ska frågan överlämnas till Länsstyrelsen för ny prövning.

Beskrivning av ärendet

Kista gård förklarades som byggnadsminne den 26 augusti 2008. För ärendet relevanta skyddsbestämmelser anger följande:

1. Byggnaderna 1-15 – mangårdsbyggnad, gammelstuga, båtsmanstorp, salt- och redskapsbod, mangelbod, brännvinsbod, ladugård, stall- och logglänga med körvandring, jordkällare, väderkvarn, linbastu, smedja, rielada och avträde – får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. I byggnaderna 1-4 – mangårdsbyggnad, gammelstuga, båtsmanstorp, salt- och redskapsbod, 8-14 – stall- och logglänga med körvandring, jordkällare, väderkvarn, linbastu, smedja, rielada – får ingrepp inte göras i stommen och befintlig planlösning får inte ändras. Ingrepp får heller inte göras i fast inredning, såsom snickerier och fasta installationer som hänger samman med byggnadernas funktion.
6. Byggnaderna vid Kista gård och den omgivande trädgården och gårdsplanen ska underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhåll ska utföras med traditionella byggnadsmaterial, färger och metoder på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Ni har ansökt om tillstånd för att utföra takåtgärder på stall- och logglängan med körvandring. Åtgärderna innebär delvis omläggning av vasstaket på det södra takfallets mellersta del, lagning av taknock närmast västra gaveln, reparation av spräckt högben samt omläggning av stickspånstak och underliggande glespanel på körvandringen. Utförandet görs lika befintligt och med traditionella metoder och material.

Länsstyrelsen besökte den 29 oktober 2020 Kista gård för inspektion av aktuella skador samt diskussion om val av metoder. Länsstyrelsen kunde på plats konstatera skador samt att stickspånstaket på körvandringen är uttjänat.

Motivering till beslut

Åtgärderna strider mot skyddsbestämmelserna.

Länsstyrelsen bedömer att åtgärderna är nödvändiga för att bevara byggnadsminnets kulturhistoriska värden och kommer utföras så att de

Datum
2021-01-26

Beteckning
432-62170-2020

kulturhistoriska värdena inte minskar. Det finns således särskilda skäl att lämna tillstånd till åtgärderna.

Forskning kring stickspånstak har visat att taken i hög utsträckning har allt kortare livslängd. Hantverkslaboratoriet vid Göteborgs universitet har tagit fram mallar för dokumentation och egenkontroll i samband med läggning av stickspån. Länsstyrelsen ställer därför villkor om både dokumentation och egenkontroll för att fastighetsägaren och Länsstyrelsen ska kunna analysera livslängd och skick i framtiden.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 kap. 14 § kulturmiljölagen (1988:950) (KML) får Länsstyrelsen om det finns särskilda skäl lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsbestämmelserna.

Information

- Kostnaden för den medverkande antikvarien åligger fastighetsägaren.
- Sökanden svarar själv för att alla inblandade i arbetet tar del av villkoren i beslutet.
- Detta beslut innebär endast tillstånd enligt 3 kap. KML. Krävs tillstånd enligt någon annan lag, till exempel plan- och bygglagen, ska detta sökas särskilt.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av antikvarien Lucas Rabnor. I den slutliga handläggningen har också antikvarien Heléne Hyrefelt Dahlström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Dokumentation, stickspånstak
3. Egenkontroll, stickspånstak

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet

Stockholms läns museum

Berörd antikvarisk medverkande (Rolf Hammarskiöld)

Datum
2021-01-26

Beteckning
432-62170-2020

Byggnadsnämnden i Norrtälje kommun

Ni kan överklaga beslutet

Om ni inte är nöjda med länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur ni vill att beslutet ska ändras, samt
- varför ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 62170-2020.